

**L'Associació Formació Permanent
de l'Espluga de Francolí
(1978-2014)**

Jordi Roca i Armengol

• L'associació Formació Permanent de • l'Espluga de Francolí (1978-2014)

• Jordi Roca i Armengol

La formació permanent

El sistema educatiu del nostre país, llevat de l'etapa de la Mancomunitat i de la Segona República, no va fer una opció clara i rotunda per l'educació fins a la recuperació de la democràcia. L'interès per potenciar el nivell cultural de la nostra societat mogué moltes entitats a desenvolupar accions en l'àmbit que s'anomena tècnicament «educació no formal». Aquest terme és recent, però les idees democràtiques de les societats europees des de final del segle XIX o inici del segle XX han afavorit les iniciatives formatives dirigides a persones adultes.

És l'opció que va fer l'any 1978 l'entitat Casal de l'Espluga de Francolí en crear la secció Formació Permanent de la Dona, un model que en altres poblacions ha tingut -amb els mateixos objectius- diversos noms al llarg dels anys fins arribar a les aules d'extensió universitària que actualment també donen suport a iniciatives d'aquesta índole.

Els orígens i l'organització

L'any 1978 la Junta Directiva del Casal de l'Espluga (fundat l'any 1962) es marcà com a objectiu incrementar les activitats d'esplai i de cultura que oferia l'entitat en el marc més global de dinamització cultural de l'Espluga. El seu president, Josep Minguella i Roig, a proposta d'un grup de dones, va creure necessari que un major nombre de dones participessin i conduïssin algunes de les seccions del Casal. Es va crear la Junta d'Activitats que dirigien Manuel Morgades i Eusebi Majós i presentaren al president el projecte de Formació Permanent, destinada a orientar part de les activitats culturals i de lleure cap a les dones de l'Espluga.

Es va fer una convocatòria adreçada a tot un seguit d'espluguines per mantenir una reunió sobre la iniciativa. Un cop presentada, fou acollida de bon grat. El nom escollit per a constituir-se com a secció cultural del Casal de l'Espluga fou el «Formació Permanent de la Dona». Es dotà tot seguit d'una junta rectora, per votació oberta, encarregada d'organitzar els cicles d'activitats, i es va acordar que la renovació de les persones membres de la junta es faria sense exclusions de cap mena, amb l'acord de les seves components.

Visita a la Cova de la Font Major de l'Espluga,
comentada per Antoni Carreras. (1994).

Nadal. (19 de desembre de 1996).

Tot seguit s'organitzà el primer cicle d'activitats, que començà el sis d'abril de 1978 i perdurà fins a l'estiu d'aquell mateix any. I així, cicle rere cicle, dijous rere dijous, fins arribar al 111è cicle que s'ha dut a terme del quinze de gener al 26 de març de 2015.

L'any 1988, en començar el 32è cicle d'activitats, es va optar per suprimir del nom de la secció les paraules «de la Dona» per ampliar sense complexos l'acolliment de tothom a les activitats que desenvolupava, sense distinció de gènere. Un any després es constituí com a associació sota el nom d'«Associació Cultural de Dones, Formació Permanent», tot i mantenir els seus vincles fundacionals amb el Casal de l'Espluga, i es van adherir a l'Institut Català de la Dona de la Generalitat de Catalunya.

Com deia l'escriptor Josep Vallverdú en la celebració del 20è aniversari (1998) de l'associació, «La Formació Permanent es caracteritza per la intensitat de les activitats, precisament, i és aquesta força i nombre d'actuacions que li confereix un to inconfusible. De manera pertinent, la celebració del seu vintè aniversari ens mena a contemplar la tasca desenvolupada fins a la data, els viatges culturals, les projeccions, els concerts, les recitacions, les conferències i curssets. En pocs llocs trobaríem una tal concentració de saviesa, amenitat i cultura».

Les juntes

La primera junta rectora fou presidida per Maria Minguella i Roig. Un cop elaborats els estatuts, la presidència passà a exercir-la Isabel Herrero Mestre (fins l'any 1992) i, posteriorment, Maria Pilar Rué Calbet (fins 1999) i Maria Assumpció Carulla Poch (des de 1999).

Les persones que han format part de les juntes de la Formació Permanent han estat:

Maria Pilar Vidal	1983-...
Joana Avià	1978-...
Pepita Andreu	1990-1995
Pilar Baldrich	1994-1995
Maria Mercè Bergadà	1984-...
M. Carme Binefa	1978-1984
Montserrat Bonet	1978-1984/1997-...
Neus Carbó	1978-1979
M. Assumpció Carulla	1978-1988/1992-...
Joana Casanovas	1988
Maria Dolors Civit	1978-1988/1992-...
Dolors Creus	1988-1994
Teresa Cubells	1978-1982
Dolors Domènech	1988
Pilar Farré	1981-1983
Maribel Garcia	1978-1989

Magda Griñó	1978-1980
Maria Dolors Guasch	1994-...
Teresín Guasch	1978-1981
Lourdes Hernansaiz	1978-1983
Isabel Herrero	1979-1992
Rosa Maria Just	1992-...
Maria Marsal	1978-1983
Carme Minguella	1987-1990
Maria Minguella	1978-1983
Maria Dolors Mitjans	1987
Suse Obermüller	1978-2004
Carme Permiqel	1994-...
Mariona Porta	1978
Rosita Prats	1988-1994
Rosita Raurell	1978-1988
Esperança Riart	1978-1979
Maria Pilar Rué	1985-2010
Laura Ruiz de Porras	1988-1990
Àngels Sagués	1988-1992
Gemma Sendra	1988-1989
Carme Torres	1978-1981
Roser Trullols	1978
Nuri Vidal	1978-1981

I la junta actual està formada per les següents persones:

Presidenta: Maria Assumpció Carulla

Vicepresidenta: Maria Dolors Civit

Secretària: Maria Pilar Vidal

Tresorera: Rosa Maria Just

Vocals: Maria Mercè Bergadà Dolors Guasch

Carme Permiqel Pepita Bobé

La seu, les activitats i la seva divulgació

Des dels seus inicis, l'associació Formació Permanent ha tingut la seva seu al Casal de l'Espuga de Francolí, primer com a secció i després com a associació. El Casal sempre ha acollit les seves activitats, tot oferint els primers anys la sala de conferències de l'entitat i després l'auditori Carulla-Font, així com els seus jardins i el restaurant de l'Hostal del Senglar quan les activitats a dur a terme ho requerien. En la memòria anual que presenta l'entitat, les activitats de la Formació Permanent sempre han tingut un paper destacat.

Amb la seva voluntat d'apropar les activitats culturals de la vila a les seves associades, la Formació Permanent també ha establert els darrers anys acords amb el Museu de la Vida Rural per tal de participar en determinades activitat que es duen a terme en la seu museística o bé d'organitzar-les en aqueix espai.

Recital de poemes de Núria Feliu (8 de gener de 1998)

Conferència de Xavier Trias (15 de gener de 1998)

La Passió – Montserrat (Abril 2004).

Assistents a una conferència. (6 de setembre de 2011).

Anualment, l'associació Formació Permanent organitza tres cicles d'activitats: el de tardor, el d'hivern i el de primavera. Es fan setmanalment i sempre en dijous a la tarda. El seu contingut és molt divers i comprèn tant conferències com curssets, celebracions de festes populars, excursions i sortides al teatre, entre d'altres.

Les conferències constitueixen el gruix més important de les activitats. S'han tractat temes mèdics, jurídics, de divulgació, de viatge, de jardineria, de costums, d'història, de llengua, d'educació, de religió i d'actualitat. Els conferencians han estat escriptors, metges, historiadors, periodistes, polítics, i un llarg etcètera. Sempre s'ha procurat que en cada cicle alguns dels conferencians fossin fills de la vila, per posar encara més en valor la importància que té la formació.

També s'han fet curssets i activitats de manualitats i de cuina, bo i aprofitant quan ha calgut les instal·lacions de l'Hostal del Senglar. Coincidint amb els cicles d'activitats, s'han pogut celebrar les festes populars de la castanyada, la festa de Nadal, i el Carnestoltes.

S'han dut a terme excursions d'un dia sencer o d'una tarda per a conèixer llocs del país i, des de 1995, sortides per anar al teatre a Barcelona. Més escadusserament també s'han fet recitacions de poesia, sessions de cine fòrum i assistència a concerts a càrrec del professorat de l'Escola de música.

En iniciar-se cada cicle es lliura el programa de totes les activitats previstes. A més, primerament la revista *Notícia del Casal* (1979-1982) i després la revista mensual *El Francolí* (des de 1983) han estat els espais utilitzats per l'associació per divulgar mitjançant breus resums el contingut de cadascuna de les activitats que s'han celebrat en cada cicle. Si és important la celebració d'una activitat, tant o més ho és la capacitat de sintetitzar mes rere mes durant trenta-cinc anys els seus continguts, amb l'esforç complementari que això suposa i el valor que té per al seu coneixement en un futur llunyà.

Colofó

L'any 1978 ja queda lluny. Ha passat un temps suficient per poder afirmar que la tasca desenvolupada per l'associació Formació Permanent de l'Espluga ha estat i és molt positiva, i ha sabut donar resposta a les necessitats formatives de les espluguines i els espluguins. El nombre, la diversitat i la qualitat de les activitats dutes a terme han ajudat a elevar el nivell cultural de la vila, tot assolint amb escreix l'objectiu fundacional de l'associació.

Cal valorar també l'activitat de l'associació com un exemple altament lloable de continuïtat i d'esforç que es concreta en la preparació dels programes de cadascun dels cent onze cicles celebrats fins ara.

Finalment, s'ha de destacar que la presència de dones en la gestió de diversos àmbits associatius, culturals i polítics de l'Espluga ha augmentat significativament durant aquests anys. De ben segur que, juntament amb l'avenç educatiu, l'acció duta a terme per l'associació Formació Permanent ha incidit en aquest fet que l'ha d'enorgullir i d'estimular en la seva continuïtat.